

Վերջին ամսացուցակի թվերը

142

248

247

287

1

247

287

1

247

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՐԱՆԻ ԱՐԿԻՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՐԱՆԻ ԱՐԿԻՎ
16.01.2025 14

18.

"საბრძოლო" 1963, 15/11 1969

მან ამ მიწაზე აიღვა ფენი

მანსომს, დიდი სამამულო ომის წინა წელი იყო. უურნალისტმა და პოეტმა ალიოშამ თოფურიაშ უცნობი ჭაბუკი შემოიყვანა რედაქციაში, „ნიჭიერი ახალგაზრდაა, იქნებ გამოგვადგოს“ — თქვა მან. ჭაბუკი განზე ვაღვა მორიდებით, მოთეთრო სახეზე სიწითლემ გადაჰკრა. იქნებ ეუხერხულა ებითეტი „ნიჭიერი“.

მე დავაკვირდი მას. ოდნავ ჭროლა თვალებში ბუნდოვანი ოცნება თურადაც შორეული და გამოუცნობი მიზნისადმი იღუშალი სწრაფვა ილანდებოდა. მთელი მისი არსება უცნაურ ბავშვურ მიამიტობას გამოხატავდა, თითქოს მიწიერი არა ეცხო რა.

ეჭვი შემეპარა, „გამოგვადგება კი?!" ალიოშამ შემამჩინა ყოყმანი და ალმაცერად ვადმომხედა: „ვისინჯოთ“.

ვისინჯეთ. ახალი მუშაკის მოხვლა რედაქციაში მთელი მოვლენა არა მარტო ახალბედსათვის, არამედ ძველებისთვისაც. ვინ არის?, რა ძალა შესწევს? შემთხვევითი გამვლელია თუ სულით უურნალისტი? ვსინჯეთ და არც მოვტყუებულვართ. აქაი თოფურიაშ (ეს უცნობი ჭაბუკი სწორედ ის იყო) პირველი კორესპონდენცია კარგი ქართულით დაწერა. ცუდი დასაწყისი არ იყო, მაგრამ ყოველ მის სტრიქონში, თემის გაშლაში, ადამიანებისა და ფაქტების შეფასებაში მკაფიოდ ჩანდა სასკოლო მერხიდან გამოყოფილი გულუბრყვილობა. ცხოვრებას არ იცნობდა, აკლდა გამოცდილება, ცხოვრებისეული დარჯაკი.

მაგრამ ყოველივე ეს ხომ იმ ასაკში მისატყვებელია. მთავარია ნიჭი და

მონდომება, თორემ გამოცდილება შეიძინება, ცხოვრება თვითონ გიჩვენებს გზას... და მართლაც, კაკო ეგუებოდა გარემოს, დადიოდა საწარმოებში, ეცნობოდა ამხანაგებს, უახლოვდებოდა მათ და წერდა. წერდა სულ უფრო გამართულად, მიმზიდველად. წერდა და იზრდებოდა.

გაშინაურდა, სითამამე მოემატა და აი ერთხელ ახალი უნარიც გამოაჩინა: რედაქციის მუშაკების წინაშე პირველად გახსნა ლექსების რვეული. ერთბაშად აფართქალდნენ ჭეშმარიტად პოეტური სტრიქონები. ჩვენ ვკითხულობდით და გვიხაროდა, ის კი განზე იჭდა, მორცხვად იღიმებოდა და თვალეებში კვლავ შორეული, მიუხვედრელი ოცნება უკრთოდა.

გადიოდა დღეები. ერთხელ რედაქციაში კაკო მრავალდღიანი მივლინებით გაგზავნა კოლმეურნეობებში, რქიდან კი... გარისკაცის ფარაჯით დაბრუნდა. ომი დაიწყო! გვენანებოდა, რომ ჭერ კიდევ ზრდადაუმთავრებელი ჭაბუკი ომის წიაღვარში უნდა შევარდნილიყო...

დავეშვიდობებთ და წავიდა.

1945 წლის ზაფხულში ჩემი საბუშაო ოთახის კარები შემოაღო ოფიცერმა, რომელსაც კოსტად მორგებულნი მახარა და უფროსი ლეიტენანტის სამხრეები შვენიოდა. მე უცბად ვერ ვიცანი. დავაუკაცებულიყო, უღვაშები გაზრდოდა, სახე მზისა და ქარისაგან გარუჭოდა. ჩემს წინ ბრძოლაგამოვლილი, ბევრი ჭირისა და ვარამის მხახველი კაცი იდგა. არა, ეს არ იყო ხუთი წლის წინანდელი ჭაბუკი, მორცხვი და სათუთი, ხელის გულზე გა-

ზრდილი ბიჭი. მხოლოდ თვალებში შერჩენოდა სულის ადრინდელი სინაზე და ყრმობის ოცნება, ახლა უკვე საგსებით გარკვეული და მიზანდასახული.

—სწავლა უნდა განვაგრძო,—თქვა კაკომ გულითადი საუბრის შემდეგ, როცა სიტყვა მის შემდგომ ბედზე ჩამოვავლე.

აკაკი თოფურია თბილისში გაემგზავრა, გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციაში მოეწყო და უმაღლესში შევიდა. ინსტიტუტი წარმატებით დაამთავრა. იმავე წელს მინიმუმი ჩააბარა. მან მეცნიერების ეკლიანი გზა აირჩია. მალე დისერტაციაც დაიცვა პედაგოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხზე. ჩვენ, მისი მეგობრები ერთხანს გამოცეხული ვიყავით. თურმე არ ვიცნობდით მისი ნიჭის კიდევ ერთ მხარეს—მეცნიერული კვლევის უნარს. ისე კი, რა სათქმელია, გვახარებდა მისი წარმატებები ამ დარგშიც.

წარმატება დაძაბულ შრომას და ნიჭს მოსდევს. კაკო მტკიცედ მიუვებოდა არჩეულ გზას, თავდადებული შრომობდა და მოკლე ხანში რამდენიმე წიგნი დასწერა საშუალო სკოლაში მხატვრული ლიტერატურის სწავლების მეთოდკაზე უკანასკნელად კი მან კვლავ ახალი და დიდი საქმით გაგვახარა: ეს-ეს არის დაიცვა დისერტაცია ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხზე.

ფოთის მიწაზე ბევრ სახელოვან ადამიანს აუღვამს ფენი; ჩვენი საქალაქო გაზეთის რედაქციას არაერთი კარგი უურნალისტი და ადამიანი აღუზრდია და აი ერთი მათგანიც—აკაკი თოფურია, ჭერ ახალგაზრდა, მაგრამ უკვე საქმოდ ცნობილი.

ჩვენ მას შემდგომ წარმატებებს ვუსურვებთ ახალი თაობის აღზრდის, კომუნისმის ახალგაზრდა მშენებელთა აღზრდის კეთილშობილურ საქმეში.

ი. შოივაბა,
უურნალისტი.

რახა მუშაობან უოთალი მახინაკაბი?

საინტერესო ვიცოდეთ

მ იმდინარე წელს ჩაისა და სუბტროპიკული კულტურების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის კოლხიდის ფილიალი ამუშავებს 6 თემას:

„აგრომელიორაციული ღონისძიებების გამომუშავება კოლხეთის დაბლობის დაშრობილ მიწებზე ერთწლიანი კულტურებისათვის წყლის რეჟიმის რეგულირების მიზნით“ — ასეთია თემა, რომლის დამუშავებას ხელმძღვანელობს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი ა. ბ. მოწერელია (შემსრულებელი უმცროსი მეცნიერმუშაკი ვ. გ. ურუშაძე).

აღნიშნული თემით გათვალისწინებული საკითხების შესწავლის მიზნით ცდები დაყენებულია ფილიალის ხორგის ექსპერიმენტულ ბაზაზე.

თემის — „აგრომელიორაციული ღონისძიებების კომპლექსის გამომუშავება კოლხეთის დაბლობის დაშრობილ მიწებზე ნიადაგური პირობების გაუმჯობესების მიზნით“, — დამუშავებას ხელმძღვანელობს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატები რ. ი. შაპისოვი და ა. ბ. მოწერელია.

ამ საკითხების შესწავლის მიზნით ცდები მრავალწლიანი კულტურების, კერძოდ ჩაის ქვეშ, დაყენებულია ფილიალის ხორგის ექსპერიმენტულ ბაზაზე.

მეტად პერსპექტიული ღონისძიების ეფექტურობის დადგენას ემსახურება თემა — „კოლხეთის დაბლობის დაჭაობებული მძიმე ნიადაგების ფიზიკური თვისებების გაუმჯობესების რაციონალური წესის გამომუშავება მოქვივისა და დამუშავების ერთობლივად გატარების გზით“.

იგი ითვალისწინებს კოლხეთის დაბლობის მძიმე ნიადაგების თვისებების რადიკალურად გადაკეთებას. მის დამუშავებას ხელმძღვანელობს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი ა. ბ. მოწერელია.

ამ საკითხების შესწავლის მიზნით ცდების დაყენება გათვალისწინებულია ჭალადიდის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობაში. თემის სამუშაოებში მონაწილეობს აგრეთვე კოლხიდშიწენი.

„კოლხიდის დაშრობილ მიწებზე ნიადაგის პირველადი დამუშავების წესების გამომუშავება და წინამორბედი კულტურების ეფექტურობის დადგენა“. ამ თემის დამუშავებას ხელმძღვანელობს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი პ. გ. ვადაჭკორია.

ამ მიზნით ცდები დაყენებულია ფილიალის ხორგის ექსპერიმენტულ ბაზაზე. კოლხეთის დაბლობის ნიადაგის რეჟიმისა და ბალანსის შესწავლისადმი ხელმძღვანელობს გეოლოგიურ მეცნიერ ჩინკო.

თემით გათვალისწინებული საკითხების წარმოებს ჭალადიდისა და სუფსა-ნატა. ამ საკითხის დამუშავებაში ჩაებმება სამელიორაციის ინსტიტუტიც.

კოლხეთის დაბლობის პირობებში

შრომითი

ილინი 1965 წლის ა

ბარაქიანი თევზჭერა აქვთ კოლმეურნეობა „კოლხიდის“ მეთევზეებს რომლებმაც უჩვეულო შრომითი ენთუზიაზმით საკმაოდ გაუსწრეს დროს მათ დიდი გადაჭარბებით შეასრულეს მიმდინარე და 1964 წლები თევზჭერის სახელმწიფო გეგმა და ამჟამად 1965 წლის ანგარიშში მუშაობენ.

1963 წლისათვის „კოლხიდელებს“ უნდა დაეჭირათ 7.310 ცენტნერი თევზი. ფაქტიურად 14.930 ცენტნერი დაიჭირეს.

ამ დიდ წარმატებაში მნიშვნელოვანი შრომითი წვლილი შეიტანეს № 127 (კაპიტანი ა. ბეზია, ბრიგადირი ე. მოტოვი) და № 114 სეინერი (კაპიტანი ვ. ვასკოვი, ბრიგადირი ს.

როგორც ყოველთვის

უწუნო და უავარიო მუშაობა საწვავის ეკონომია — აი საკითხები, რომლებმაც უცვლელად საფუძვლად უდებენ თავიანთ საქმიანობას საორთქმავლო დეპოს მემანქანეები. ამიტომაც, როგორც ყოველთვის, ნოემბერშიაც კარგად იმუშავეს მათ. არა აქვთ წუნისა და ავარიის არცერთი შემთხვევა. ორთქმავლი გარბენის 11 თვის გეგმა 110 პროცენტით შეასრულეს, დაზოგეს 1 ტონაზე მეტი საწვავი, შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესების შედეგად ავადმყოფი ორთქმავლების დღობა შემცირებულია 3,1 პროცენტით. ზგეგმითი დაგროვება 322 მანეთს შეადგენს.